

Cykl filmów informacyjno-edukacyjnych dotyczących sektora odzysku materiałowego surowców w ramach realizacji projektu pt. „Rada Sektorowa ds. Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców”

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Temat: Nowoczesny sektor gospodarki odpadami. Dobre perspektywy dla środowiska i pracowników.

Część 2.

Grupa docelowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych, studenci studiów wyższych, firmy szkolące w systemie edukacji pozaformalnej, osoby zainteresowane pod kątem edukacji i promocji sektora, pracodawcy i pracownicy sektora

Cel główny:

- podniesienie świadomości na temat funkcjonowania branży gospodarki odpadami jako branży nowoczesnej, rozwijającej się oraz korzystającej z innowacyjnych technologii i rozwiązań a także działającej na rzecz ochrony środowiska; podkreślenie zapotrzebowania branży na kwalifikacje/kompetencje w sektorze odzysku materiałowego surowców.

Cele operacyjne:

Uczestnik:

- definiuje pojęcia: gospodarka obiegu zamkniętego (GOZ), punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK), sortowanie odpadów, zakład przetwarzania, sektorowa rama kwalifikacji (SRK), innowacje
- wyjaśnia znaczenie recyklingu w zakresie zagospodarowania odpadów
- wymienia wymagane kompetencje pracowników sektora gospodarki odpadami, niezbędne do pracy w instalacjach zagospodarowania odpadów (np. sortowni, zakładu przetwarzania odpadów)
- wyjaśnia istotę recyklingu dla ograniczania zużycia surowców
- wymienia stanowiska pracy, które są istotne z punktu widzenia sektora gospodarki odpadami
- wskazuje możliwości wzrostu innowacyjności sektora branży gospodarki odpadami,
- wyjaśnia, dlaczego sektor gospodarki odpadami może stanowić siłę napędową dla innych sektorów

- wyjaśnia rolę sektora gospodarki odpadami w ochronie środowiska naturalnego, w tym ograniczenia wydobycia surowców naturalnych

Czas zajęć: 45 minut

Metody pracy:

- burza mózgów
- dyskusja
- pogadanka
- pokaz filmów

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca grupowa

Środki dydaktyczne:

- projektor, komputer
- szary papier
- pisaki
- karty ze schematami gospodarki linearnej i gospodarki obiegu zamkniętego
- cykl filmów informacyjno-edukacyjnych dotyczących sektora odzysku materiałowego surowców w ramach realizacji projektu pt. „Rada Sektorowa ds. Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców”
- Sektorowa Rama Kwalifikacji w sektorze gospodarki odpadami.
Rama porządkuje i wskazuje w sposób kompleksowy kwalifikacje, których przedsiębiorcy oczekują od pracowników zatrudnionych w sektorze gospodarki odpadami. Rama jest cennym narzędziem dla instytucji szkoleniowych i edukacyjnych, ułatwiającym m.in. dopasowanie programów kształcenia do bieżących potrzeb przedsiębiorstw oraz trendów w rozwoju sektora.
Zachęcamy do zapoznania się z materiałem przygotowanym przez IBE, szeroko omawiającym Sektorową Ramę Kwalifikacji dla Gospodarki Odpadami oraz Rozporządzeniem Ministra Edukacji w sprawie włączenie Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla Gospodarki Odpadami do Zintegrowanego Systemy Kwalifikacji.

1. [Sektorowa Rama Kwalifikacji dla gospodarki odpadami \(SRK GO\)](#) (PDF)
2. [Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 6 listopada 2025 r. w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze gospodarki odpadami](#) (PDF)

Plan toku lekcji:

Tok lekcji	Zadania szczegółowe	Czas	Metody	Środki dydaktyczne
CZĘŚĆ ORGANIZACYJNA	<p>Prowadzący rozpoczyna zajęcia od podsumowania poprzednich zajęć, wskazując na rozwój i innowacyjność sektora gospodarki odpadami. Zwraca też uwagę, jakie kompetencje i umiejętności są poszukiwane przez pracodawców tego sektora, szczególnie w odniesieniu do transportu, logistyki oraz zagospodarowania odpadów na terenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Następnie nawiązuje do idei gospodarki obiegu zamkniętego (na przykładzie, takim samym, jaki był analizowany w przypadku gospodarki linearnej na poprzednich zajęciach) i rozdaje uczestnikom arkusze szarego papieru z poprzednich zajęć.</p>	5 minut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanka ▪ burza mózgów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ arkusze szarego papieru (z poprzednich zajęć)
ROZWINIĘCIE	<p>Prowadzący wskazuje, że podstawą gospodarki obiegu zamkniętego jest recykling, dzięki któremu do obiegu mogą wrócić surowce. Odpady są segregowane przez mieszkańców „u źródła”, a następnie transportowane przez przedsiębiorstwo komunalne do sortowni w zakładzie zagospodarowania odpadów. Na czym polega praca sortowni i jakie kwalifikacje oraz predyspozycje trzeba mieć do pracy w takim zakładzie, opowie film edukacyjny, powstały w ramach projektu pt. „Rada Sektorowa ds. Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców”. Prowadzący wraz z uczestnikami omawia kompetencje i zawody potrzebne do pracy na sortowni, a uczestnicy wypisują je na karcie szarego papieru. Prowadzący zwraca uwagę, że odpady z sortowni trafiają do zakładów przetwarzania w zależności od frakcji, z jakiej odpad się składa (np. do huty, papierni, zakładu przetwarzania tworzyw sztucznych czy elektroodpadów). Prezentuje czwarty film, powstały w ramach projektu, na podstawie którego uczestnicy dowiadują się, jakie kwalifikacje są potrzebne do pracy w takich zakładach i wypisują je na szarym papierze. Dodatkowo prowadzący zwraca uwagę na efekty recyklingu i prosi uczestników o podanie korzyści dla środowiska wynikających z ponownego wykorzystania surowców w produkcji nowych produktów (np. redukcja wylesiania ze względu na ponowne wykorzystanie papieru, oszczędność energii wynikającej z przekazywania szkła do recyklingu czy też metali szlachetnych, uzyskiwanych w recyklingu metali).</p>	40 minut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanka ▪ burza mózgów ▪ pokaz filmów edukacyjnych (część 3 i 4) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ schemat gospodarki obiegu zamkniętego (załącznik) ▪ szary papier ▪ filmy edukacyjne

PODSUMOWANIE	<p>Prowadzący podsumowuje zajęcia, prosząc uczestników o wypisanie różnych kompetencji i umiejętności pracowników w zakresie gospodarki odpadami, a także możliwości ich udoskonalenia i zdobycia nowych i wypisanie ich na karteczkach. Uczestnicy wrzucą te karteczki do jednego pojemnika, a następnie prowadzący losuje kilka z nich, przykleja je do szarego papieru, a następnie wspólnie z uczestnikami zastanawiają się, jaki zawód w sektorze gospodarki odpadami osoba posiadająca dane kompetencje może piastować.</p>	10 minut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ szary papier ▪ pisaki ▪ karteczki
ZAKOŃCZENIE I EWALUACJA	<p>Na zakończenie zajęć uczestnicy dyskutują na temat dalszych perspektyw rozwoju sektora gospodarki odpadami, innowacji i rozwoju rynku pracy, atrakcyjnego, dla pracowników.</p>	5 minut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanka 	